

2018-06-18

2018/1008

FÖRKLARANDE DOKUMENT
BSP/BRP

Förklarande dokument till Svenska kraftnäts
förslag till villkor avseende balansering i en-
lighet med artikel 18 i kommissionens förord-
ning (EU) 2017/2195 av den 23 november
2017 om fastställande av riktlinjer för balans-
hållning av el

Inledning

Enligt artikel 18.1 Balansförordningen ska Svenska kraftnät senast sex månader efter ikraftträdandet av förordningen utarbeta ett förslag vad gäller villkoren för leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter för alla elområden i Sverige. Villkoren för balansering i enlighet med artikel 18 ska enligt artikel 5.4.c vara föremål för godkännande av tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten. Ett förslag till villkor ska också enligt artikel 5.5 innehålla en tidplan för deras genomförande som inte ska vara längre än 12 månader efter godkännandet av tillsynsmyndigheten.

Svenska kraftnäts BSP/BRP-förslag innehåller de villkor som enligt artikel 18 i Balansförordningen ska gälla för de två rollerna balansansvarig part samt leverantör av balanstjänster i Sverige.

Detta dokument ska ses som ett stödjande dokument till BSP/BRP-förslaget och använder samma definitioner och förkortningar som förslaget. I det följande förklarar Svenska kraftnät innebörden av BSP/BRP-förslaget och utvecklar resonemang och avväganden som har gjorts samt vad som sker i vissa frågor framgent. Det som står i detta dokument ska dock inte anses bindande och är inte framlagt för godkännande av Energimarknadsinspektionen.

BSP/BRP-förslaget gäller alla marknadsaktörer som ämnar verka i rollen som balansansvarig part och/eller leverantör av balanstjänster. Svenska kraftnät ser att leverantörer av balanstjänster även kommer att leverera FCR, trots att villkor för FCR inte finns med i alla artiklar i BSP/BRP-förslaget. Detta beror på att förslaget följer av artikel 18 i Balansförordningen som i huvudsak endast omfattar FRR.

De ursprungliga villkor som gäller för balansansvariga parter och leverantörer av balanstjänster samt eventuella ändringar i villkoren kommer att publiceras på www.svk.se efter att de har godkänts av Energimarknadsinspektionen.

Aktörer på elmarknaden kommer att anta rollerna som leverantör av balanstjänster och balansansvarig part genom att ingå avtal om detta med Svenska kraftnät. Svenska kraftnät kommer att arbeta fram standardavtal för leverantörer av balanstjänster samt balansansvariga parter, vilka kommer innehålla de godkända villkoren i BSP/BRP-förslaget samt övriga villkor och krav som gäller för att agera i dessa roller på den svenska elmarknaden. Dessa avtal kommer att ersätta dagens balansansvarsavtal.

Svenska kraftnät har utformat BSP/BRP-förslaget i enlighet med de krav som återfinns i Balansförordningen och, när hänvisning därifrån har skett, Driftförordningen, förordning (EU) 2016/631 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer, förordning (EU) 2016/1388 om fastställande av nätföreskrifter för anslutning av förbrukare samt ER-förordningen. Svenska kraftnät har lagt stor vikt vid att utforma icke-diskriminerande villkor som möjliggör för effektiv konkurrens mellan aktörer. Marknaden och de modeller som finns ska fungera för aktörer där rollen an-

läggningsägare, elleverantör, leverantör av balanstjänster och balansansvarig part innehas av separata parter såväl som när de innehas en och samma aktör. I de fall Svenska kraftnät ser att de villkor som nu läggs fram behöver utvecklas eller annars förändras över tid så framförs en plan och en motivering för detta. Ett exempel på detta är att även om det föreslås att avräkningen kommer att ske av avropade bud, så kommer Svenska kraftnät att arbeta vidare med denna fråga och har angivit en riktning för hur vi ser att detta ska ske i framtiden.

Artikel 2

Definitioner och tolkning

Svenska kraftnät har valt att använda begreppet elområde för både elområde och planeringsområde då detta är ett vedertaget begrepp bland elmarknadens aktörer.

Artikel 4

Tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter

Svenska kraftnät kommer i enlighet med ER-förordningen lämna in förslag på regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter samt avräkning i händelse av tillfälligt avbrytande av marknadsaktiviteter. Förslaget kommer att lämnas till Energimarknadsinspektionen senast den 18 december 2018. Innan inlämnande ska förslaget konsulteras, vilket planeras att ske under tredje kvartalet 2018. Dessa regler inkluderas därför inte i förslaget om villkor enligt artikel 18 i Balansförordningen.

Artikel 5

Tillämpning av dubbel prissättning

Dubbel prissättning kan komma att tillämpas vid speciella förutsättningar. Vilka de förutsättningarna är utreds på europeisk nivå. Situationer då dubbel prissättning kan komma att användas är exempelvis om avräkningsperioden är längre än 15 min eller då Svenska kraftnät begär aktivering av balansenergi i båda riktningar under samma avräkningsperiod.

Artikel 6

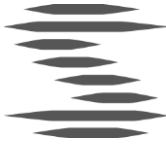
Offentliggörande av villkor för balansansvariga parter och leverantörer av balanstjänster

De ursprungliga villkoren, de villkor som gäller för balansansvariga parter och leverantörer av balanstjänster samt eventuella ändringar i villkoren kommer att publiceras på www.svk.se.

Artikel 7

Genomförande av BSP/BRP-förslaget

Efter att Svenska kraftnät har lämnat in dessa villkor ska Energimarknadsinspektionen bedöma dessa innan de kommer med besked om godkännande. Det finns ingen tids-

gräns för hur lång tid denna bedömning får ta, dock ska implementering av villkoren ske inom tolv månader från att villkoren har godkänts, med undantag för det fall Energimarknadsinspektionen beslutar om något annat. Därför vet Svenska kraftnät inte med säkerhet när dessa villkor kan komma att implementeras, men en uppskattning har gjorts att implementering sker tidigast till december 2019.

Då dessa villkor har flertalet beroenden och elmarknaden är under förändring ser Svenska kraftnät att det kan finnas anledning att längre fram justera villkoren och/eller tidpunkten för deras implementering. Några exempel på situationer då detta kan vara lämpligt listas nedan:

- > Ifall godkännande av villkoren mottas senare än december 2018 kan villkoren behöva uppdateras vid andra förändringar i elmarknaden, än de som nu nämns i villkoren, som kommer hinna träda i kraft/implementeras inom den tid som förflyter mellan godkännande och implementering.
- > Ifall krav/metoder/etc. som tas fram på nordisk/europeisk nivå blir försenade kan antingen villkoren behöva uppdateras för att stämma överens med de villkor som gäller under tiden tills att den nordiska/europeiska kravet/metoden/etc. börjat gälla eller så kan datum för implementering av villkoren behöva skjutas fram för att invänta förseningen.
- > Ifall ny information kring kommande förändringar i elmarknaden gör att det bedöms som mer lämpligt att införa dessa BSP/BRP-villkor före/efter/samtidigt som implementering sker av annan förändring.

Ovan exempel är bara för att visa på den komplexitet och osäkerhet som finns idag. Svenska kraftnät kommer att ha en dialog med marknadsaktörer och Energimarknadsinspektionen om justeringar gällande implementering av BSP/BRP-villkoren om detta skulle bli aktuellt.

För vissa villkor står det klart redan idag att Svenska kraftnät kommer att behöva utveckla dessa innan detta förslag implementeras. Detta har då nämnts i detta förklarande dokument i tillhörande artikel.

Avdelning 1

Villkor för leverantörer av balanstjänster

Kapitel 1

Regler för att bli en leverantör av balanstjänster

Artikel 8¹

Kvalificeringsprocess för att bli leverantör av balanstjänster

En leverantör av balanstjänster behöver kvalificera sig för denna roll innan denna kan ingå avtal om att bli leverantör av balanstjänster. Det är denna kvalificeringsprocess som denna artikel handlar om.

En förutsättning för en godkänd kvalificering är att aktören har enheter och/eller grupper som är förkvalificerade att leverera FRR, dvs. förkvalificering av enheter och/eller grupper behöver ske innan en aktör kan kvalificera sig som leverantör av balanstjänster. Artikel 155 i Driftförordning om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem sätter ramarna för hur processen för förkvalificering av enheter eller grupper för leverans av FCR ska gå till medan artikel 159 i samma förordning sätter ramarna för hur processen för förkvalificering av enheter eller grupper för leverans av FRR ska gå till. Dokument som innehåller närmare uppgifter om denna process för FCR respektive FRR kommer att publiceras på Svenska kraftnäts hemsida senast den 14 september 2018 i enlighet med artiklar 155.1 och 159.1.

Till dess att rollen för leverantör av balanstjänster införs, d.v.s. fram tills villkoren som beskrivs här träder i kraft, är det balansansvariga som kommer att förkvalificera enheter och grupper för att leverera reserver.

Villkorsförslaget har ändrats efter samrådet för att förtydliga.

Artikel 9

Regler för aggregering för att bli en leverantör av balanstjänster

Svenska kraftnät föreslog två modeller vid samrådet på struktur för anläggningar med avseende på aggregering med syfte att få aktörers input på tankegångarna.

Alternativ 1 innebär att strukturen för hur anläggningar organiseras, genom reglerobjekt, är densamma för både balansansvariga parter såväl som för leverantörer av balanstjänster, trots att syftet med strukturen skiljer sig åt. Den balansansvarige parten använder strukturen för att rapportera planer, medan leverantören av balanstjänster använder strukturen för att lämna bud till balansmarknaderna. Reglerobjekten struktureras per elområde, balansansvarig och kraftslag/anläggningstyp samt har storleksbegränsningar.

¹ Vid utarbetande av förslaget har Svenska kraftnät valt att använda en annan artikelnumrering än den som används i Balansförordningen. Bilaga 1 Artikelnummer innehåller en tabell som visar hur Svenska kraftnäts artikelnumrering relaterar till Balansförordningens artikelnumrering.

Alternativ 2 innebär att leverantören av balans tjänster bildar en egen struktur, här kallat budobjekt, för vilken denne budar in till balansmarknaderna. Medan den balansansvarige parten har kvar sin egen struktur, reglerobjekt, för att rapportera in planer. Budobjekten struktureras per balansansvarig och elområde, men behöver nödvändigtvis inte vara begränsade till storlek eller kraftslag/anläggningstyp.

Det stod klart att aktörerna, likväl som Svenska kraftnät, såg potential i alternativ 2, då detta alternativ tillåter mer flexibilitet. Mer flexibilitet leder förhoppningsvis till att det är enklare för leverantörer av balans tjänster att erhålla bud till balansmarknaderna, men även att mer reglerresurser frigörs, exempelvis genom att kraftslag som idag ensamt inte kan leva upp till kraven för en reserv i kombination med ett annat kraftslag kan göra det. Svenska kraftnät önskade därför att införa alternativ 2 i villkoren, men såg att främst den IT-utveckling som detta alternativ kräver inte kan säkerställas varför det inte är möjligt att genomföra detta till december 2019. Av de skälet föreslår Svenska kraftnät alternativ 1 i villkoren.

Svenska kraftnät kommer dock att fortsätta utreda hur alternativ 2 skulle kunna implementeras och att utveckla villkoren för detta. Målsättningen är att införa en struktur för leverantören av balans tjänster som är anpassad för dennes behov. Då det är flera ändringar som sker i marknaden inom ett relativt kort tidsspann, så ser Svenska kraftnät att tidpunkten när denna struktur införs är av stor vikt. I och med att den balansansvarige parten inte längre kommer att rapportera in planer efter att en-prisavräkning och en position införs så kommer sannolikt nuvarande struktur för reglerobjekt inte längre att finnas kvar, varför det då kan vara en lämplig tid att införa nya strukturprinciper för hur aggregering av anläggningar ska ske för leverantören av balans tjänster.

Strukturering för aFRR avviker något från strukturering för mFRR i och med strukturering i portföljer. Portföljerna möjliggör aggregering per elområde och lämpar sig väl till den kommande nordiska aFRR marknadsmodellen.

Artikel 10 **Definition av plats för varje standardprodukt och specifikprodukt med beaktande aggregeringsreglerna**

Enligt Balansförordningen ska leverantör av balans tjänster antingen under förkvalificering eller vid inlämnande av bud fastställa dess lokalisering, dvs. dess elområde. Denna information kommer att finnas med i de reglerobjekt eller portföljer för vilka en leverantör av balans tjänster lämnar bud, men kan även komma att anges i förkvalificeringen.

Kapitel 2 **Upphandling och överföring av balanskapacitet**

Artikel 11 **Upphandling av balanskapacitet**

Gemensamma nordiska kapacitetsmarknader för aFRR och mFRR

För att göra det möjligt för systemansvariga för överföringssystem i Norden att upphandla och använda balanskapacitet på ett ekonomiskt och marknadsbaserat sätt kommer gemensamma nordiska kapacitetsmarknader för aFRR och mFRR att etableras. Det innebär att kapacitet mellan elområden kan komma att tilldelas för utbyte av balanstjänster med angränsande systemansvariga. Val av metod för kapacitetstilldelning sker i samarbete med övriga nordiska systemansvariga för överföringssystem och ska godkännas av tillsynsmyndigheterna i de nordiska länderna.

Marknadsdesignen för kapacitetsmarknaden för aFRR kommer att konsulteras i augusti 2018. Motsvarande konsultation för mFRR planeras till första kvartalet 2019.

Kapacitetsmarknaden för aFRR är planerad till andra kvartalet 2019, medan kapacitetsmarknaden för mFRR är planerad till fjärde kvartalet 2019. Det innebär att marknaderna är planerade att starta innan ikraftträdandet av de villkor för leverantörer av balanstjänster som Svenska kraftnät nu föreslår.

Villkoren för deltagande i dessa nya kapacitetsmarknader kommer därför att införas i gällande Balansansvarsavtal. Kapitel 14 i Balansansvarsavtalet föreskriver att Svenska kraftnät får vidta ändring och göra tillägg i bilagorna, dock med minst två månaders varsel, och först efter det att balansansvariga givits tillfälle att yttra sig, samt att ändringen eller tillägget avhandlats i Elmarknadsrådet. I enlighet med av Energimarknadsinspektionens godkänd metod för att utforma Balansansvarsavtalet kommer villkoren att remissas under minst en månad.

Dimensionering av FRR

Dimensioneringsregler för FRR i enlighet med artikel 157 i Driftförordningen tas fram inom ramen för arbetet med att ta fram driftavtal om det nordiska kontrollblocket i enlighet med artikel 119 i samma förordning. Förslag på dessa regler ska lämnas in till de nordiska tillsynsmyndigheterna senast den 14 september 2018.

Upphandling av aFRR balanskapacitet

Idag upphandlas 300 MW aFRR i Norden. Upphandlingens utformning beslutas gemensamt av de nordiska systemansvariga för överföringssystem. Antalet timmar som aFRR handlas upp analyseras gentemot målvärde för frekvenskvalitet och utvärderas en gång i halvåret. En upprampning av antalet timmar för vilka aFRR upphandlas kommer

att ske i framtiden, med målet att alla timmar omfattas. Den sammanlagda volymen kan också komma att ökas utifrån utfallet av kvartalsvisa utvärderingar.

Upphandling av mFRR balanskapacitet

Svenska kraftnät har idag en frivillig marknad för mFRR balansenergi. Svenska kraftnät upphandlar inte mFRR balanskapacitet. I och med etableringen av en gemensam nordisk kapacitetsmarknad för mFRR kommer Svenska kraftnät att börja upphandla mFRR balanskapacitet för balansering per elområde. Upphandlingsreglerna tas fram i samband med utformningen av den gemensamma nordiska kapacitetsmarknaden för mFRR.

Artikel 12 Överföring av balanskapacitet

I enlighet med artikel 34.1 i Balansförordningen ska systemansvariga för överföringssystem tillåta att en leverantör av balanstjänster överför sina skyldigheter att tillhandahålla balanskapacitet till en annan leverantör av balanstjänster inom det geografiska område där upphandlingen av balanskapacitet har ägt rum. Om upphandlingen av balanskapacitet sker strikt mindre än en vecka före leveransdagen får Svenska kraftnät begära undantag från denna regel. Undantaget ska godkännas av alla tillsynsmyndigheterna i den berörda regionen. Reglerna för hur leverantörer av balanstjänster får överlåta sina skyldigheter att ha tillgänglig balanskapacitet ska gå till är inte klara ännu och kommer att tas fram på nordisk nivå.

Kapitel 3 Data och information

Artikel 13 Rapportering av data och information under förkvalificeringsprocessen

Senast den 14 september 2018 kommer förkvalificeringsdokumenten för FRR att publiceras på Svenska kraftnäts hemsida www.svk.se.

Svenska kraftnät kommer på sin hemsida även att publicera ett vägledningsdokument, "Vägledning för att leverera reserver". Utöver vägledningsdokumentet kommer det också att finnas ett webbförklaring där aktörer kan göra en intresseanmälan till Svenska kraftnät om de är osäkra på vilken eller vilka balansmarknader som resursen kan delta på.

Artikel 14 Rapportering av data och information inför och under driftskedet

Avdelning 2, Kapitel 1 i Driftförordningen behandlar allmänna krav på datautbyte. I enlighet med artikel 40.5 ska Svenska kraftnät i samordning med nätägare och bety-

dande nätanvändarna (produktionsanläggningar med en installerad effekt större än 1,5 MW samt stora förbrukningsanläggningar som används för balansreglering) fastställa omfattningen av datautbytet samt hur det ska gå till. Datautbytet avser bland annat strukturell data, planerings- och prognosdata samt realtidsdata.

Artikel 158.1 (e) ii) i Driftförordningen (EU) föreskriver realtidsmätning för alla enheter > 1,5 MW som levererar FRR. Svenska kraftnät har startat ett program där olika projekt ska utreda hur dessa krav ska implementeras. De slutgiltiga kraven på data och information som leverantörer av balanstjänster ska leverera till Svenska kraftnät i driftskedet kan därför komma att förändras.

Artikel 15 **Rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänster**

Kraven på data och information som ska levereras till Svenska kraftnät för att utvärdera leveranser av balanstjänster definieras i de tekniska krav på FCR och FRR som anges i artikel 154 och 158 i Driftförordningen. Realtidsmätvärden avseende FCR och FRR ska finnas tillgängliga den 14 mars 2019.

Enligt Driftförordningen ska en leverantör av FCR ha rätt att aggregera respektive data för mer än en enhet som tillhandahåller FCR om den maximala effekten från de aggregerade enheterna är lägre än 1,5 MW och det är möjligt att kontrollera aktiveringen av FCR.

De enheter eller den grupp av enheter som levererar FRR ska vara försedd med realtidsmätning. Detta är en skillnad från nuvarande krav för mFRR, där reglerobjekt för vilka dagens balansansvariga lämnar bud med en aktiveringstid om högst 15 minuter ska vara försedd med realtidsmätning, men för reglerobjekt med längre aktiveringstid än 15 minuter ställs inte krav på realtidsmätning.

Obs! Ett översättningsfel i 18.5.f. Det ska vara "*rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänster*" och inte "*rapportering av data och information för att utvärdera bestämmelserna för balanstjänster*" som det står i den svenska översättningen.

Kapitel 4 **Avräkning**

Avräkning av leverantörer av balanstjänster kan komma att utföras av eSett Oy. Det slutliga fastställandet av regler för avräkning kan därför behöva samordnas med övriga nordiska systemoperatörer tillsammans med eSett Oy.

Artikel 16 **Tilldelning av bud på balansenergi**

Villkorsförslaget har förtydligats med anledning av att Svenska kraftnät beslutat att inte införa budobjekt till december 2019. Motivering till detta anges under artikel 9.

Förslaget har även revideras för att möjliggöra strukturering för aFRR i portföljer. Portföljerna möjliggör aggregering per elområde och lämpar sig väl till den kommande nordiska aFRR marknadsmodellen.

I december 2019 kommer det endast att vara möjligt att hantera bud från resurser som tillhör en och samma balansansvarig part för att kunna avräkna detta. Det är en IT-mässig begränsning som Svenska kraftnät kommer att se vidare på i framtiden.

Artikel 17 **Fastställande av aktiverad volym**

Villkoret har förtydligats med anledning av att Svenska kraftnät beslutat att inte införa budobjekt till december 2019. Motivering till detta anges under artikel 9.

Förslaget har även revideras för att möjliggöra strukturering för aFRR i portföljer. Portföljerna möjliggör aggregering per elområde och lämpar sig väl till den kommande nordiska aFRR marknadsmodellen.

Svenska kraftnät ser en möjlig utveckling mot att aktiverad energivolym fastställs på uppmätta värden.

Artikel 18 **Avräkning av leverantör av balanstjänster**

Aktiverade bud för en leverantör av balanstjänster kommer att resultera i en obalansjustering för den som har balansansvar för det reglerobjekt eller portfölj som aktiverats. Obalansjusteringen beräknas som summan av aktiverad balansenergi och baseras på avropade mFRR bud och inrapporterad aktiverad aFRR. Om den faktiska leveransen av ett bud inte exakt motsvarar den volym som erbjöds i det avropade budet, uppstår en obalans vilken balansansvarig part får ta. Skulle vi däremot ha en ordning där aktiverade bud avräknas mot uppmätta värden skulle det innebära att leverantör av balanstjänster får ta obalansen. Den senare konsekvensen ser Svenska kraftnät som rimlig då budet har levererats med avvikelse från vad som erbjöds. Det är leverantören av balanstjänster som är motpart i affären och har ansvar för att leverera budet vid avrop.

I ett första skede kommer det däremot inte vara möjligt att avräkna bud mot uppmätta värden. En tidplan för när det skulle kunna införas kan ej heller ges men ett möjligt införande kan vara efter införandet av kvarts- och enprisavräkning.

Artikel 19

Maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen

Svenska kraftnät föreslog i samrådet tre alternativ på maximal tidsperiod för slutförandet av avräkning av leverantör av balansjänster. Då ingen aktör hade någon synpunkt på den maximala tiden på slutförandet av avräkning har Svenska kraftnät beslutat att avräkning av leverantör av balansjänster kommer att ske senast en månad efter leveransdag i enlighet med hur avräkningen sker idag.

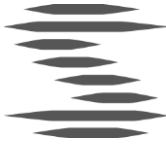
Kapitel 5

Avtalsbrott

Artikel 20

Konsekvenser vid avtalsbrott

Villkorsförslaget har kompletterats med två stycken som av misstag föll bort i det förslag som skickades ut på samråd. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak vad som gäller för balansansvariga enligt nu gällande avtal om balansansvar mm. För leverantörer av balansjänster föreslås dock ingen vitesbestämmelse och som ett alternativ till hävning vid väsentligt avtalsbrott föreslås en möjlighet att under en tid utestänga en leverantör från balansmarknader.

Avdelning 2

Villkor för balansansvariga parter

Kapitel 6

Balansansvar

Artikel 21

Definition av balansansvar

Den i dag gällande lagstiftningen på elområdet innehåller en definition av balansansvar som bara gäller uttagspunkter. Miljö- och energidepartementet har nyligen remissat ett förslag till ny elmarknadslag och där infört en ny definition av balansansvar som gäller både uttags- och inmatningspunkter. Denna definition täcker också handel med el.

Mot denna bakgrund och med hänsyn tagen till 18.6.a föreslås en ny definition av balansansvar jämfört med den befintliga definitionen i Svenska kraftnäts avtal om balansansvar. Definitionen baseras på den som återfinns i förslaget till elmarknadslag kompletterat med att ansvaret är exklusivt för produktion respektive förbrukning i en leveranspunkt. Genom den kompletterande skrivningen säkerställs att ingen överlappning i balansansvar hos olika aktörer. I en leveranspunkt kan endast en aktör ha balansansvaret för förbrukningen och en aktör för produktionen.

Artikel 22

Krav för att bli en balansansvarig part

För att bli balansansvarig måste man enligt gällande lagstiftning ingå avtal om balansansvar med Svenska kraftnät och ingå avtal med den som utför balansavräkningen, idag är det eSett Oy. Grundläggande villkor i dessa avtal är att balansansvarig har ett Ediel-avtal med Svenska kraftnät och ställer ekonomisk säkerhet för det rätta fullgörandet av sina förpliktelser.

Idag hanteras ställandet av säkerheter hos eSett Oy.

Artikel 23

Krav på att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser

För att få bli balansansvarig part måste man ingå avtal om balansansvar med Svenska kraftnät och eSett Oy, som utför avräkningen av de balansansvariga parterna å Svenska kraftnäts vägnar.

Kapitel 7 Data och information

Artikel 24 Rapportering av data och information

Balansansvarigas skyldighet att rapportera reglerobjektsplaner för att beräkna obalanser kan komma att ändras i framtiden.

Idag ansvarar balansansvariga för att skicka planer för alla produktionsanläggningar de har inom sitt ansvar, och som de sedan avräknas mot. I och med förändringar i avräkningen till en-prissättning av alla obalanser, och dessutom en position för dessa, så förändras de balansansvarigas incitament.

För avräkningens skull kommer inte heller planer för produktion eller förbrukning att behövas. Dock finns det andra anledningar till varför Svenska kraftnät fortsatt kommer att i förväg behöva veta hur produktion och förbrukning planeras. Sannolikt kommer kontrollrummet hos Svenska kraftnät att ha behov av denna information. I artikel 111 i Driftförfordningen finns det då möjlighet för systemansvariga för överföringssystem att vid behov ålägga anläggningsägaren att skicka information om hur dennes anläggning planeras. Detta ska kunna göras via en tredje part, ett så kallat planeringsombud.

Rapportering av planer för förbrukning gäller endast för förbrukning ingående i ett reglerobjekt. Information om reglerobjekt finns i regeldokumentet ”Regler för Reglerobjekt”.

Artikel 25 Ändring av planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden

Rapportering av planer för förbrukning gäller endast för förbrukning ingående i ett reglerobjekt. Information om reglerobjekt finns i regeldokumentet ”Regler för Reglerobjekt”.

Kapitel 8 Avräkning

Artikel 26 Obalansområde och område för obalanspris

Det finns många olika områden angivna i koderna och i olika sammanhang bland annat obalansområde (eng. *imbalance area*), obalansprisområde (eng. *imbalance price area*), market balance area (eSetts avräkningsområde), planeringsområde (eng. *scheduling area*), LFC-område (eng. *load-frequency control area*). För Sverige kommer alla dessa områden omfatta samma geografiska region, det vi idag kallar elområde.

Definition av elområde enligt dagens balansansvarsavtal: fördefinierat område för uppdelning av handel på elmarknaden. Ett elområde är det minsta möjliga område som kan få ett eget pris på elspot. En geografisk definition finns på www.natomraden.se.

Villkoret för detta uppdaterades efter konsultationen med syfte att tydligare utformas som en avgränsning. Denna uppdatering innebär dock ingen praktisk ändring, område för obalanspris motsvarar fortfarande elområde.

Artikel 27 Avräkning av balansansvarig part

Villkorsförslag i enlighet med Balansförordningen kommer att tas fram enligt nedan:

Artikel 52 Avräkning av obalanser. Senast den 18 december 2018 ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till regler som rör fastställande av balansansvarigs position, balanskraftpris, obalansjustering, en-pris avräkning, metoder för tillämpning av två-pris avräkning samt definition av värdet för ej aktiverad balansenergi. Förslaget tas fram inom ramen för ENTSO-E och kommer att lämnas för konsultation under tredje kvartalet 2018.

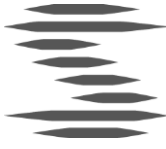
Artikel 53 Avräkningsperiod för obalanser. Senast den 18 december 2020 ska 15 minuters avräkningsperiod vara implementerad i alla elområden. Fram till dess tillämpas 60 minuters avräkningsperiod.

Artikel 54 Beräkning av obalanser. Fram till dess att förslaget enligt artikel 52 är godkänt gäller artikel 54.3 (b), vilket innebär att balansansvarig har två positioner, en för produktion och en för förbrukning.

Artikel 55 Obalanspris. Artikeln anger villkor för nivå på obalanspris vid negativ respektive positiv obalans. I villkoren jämförs obalanspriset med det vägda genomsnittspriset för aktiverad balansenergi. För närvarande ingår endast pris från balansmarknaden för mFRR i det viktade medelpriset, eftersom mFRR priset tillämpas för att prissätta aFRR energi. Detta innebär att obalanspriset, det vill säga upp- respektive nedregleringspriset, inte får vara större respektive mindre än marginalpriset för mFRR.

Definition av referenspris kan komma att ändras med anledning av det förslag som ska tas fram enligt vad som framgår i kommentar för artikel 52,

Bortkopplingspris är det pris som prissätter balansansvarig parts balanskraft vid kritisk effektbrist då denne varit i underbalans. För närvarande är bortkopplingspriset 5 000 EUR/MW.

Artikel 28

Avräkning av obalanser i samband med rampbegränsningar

I enlighet med artikel 118 och artikel 119 i Driftförordningen arbetar de nordiska systemansvariga för överföringssystem för närvarande med att ta fram driftavtal för synkronområdet och LFC-block.

I avtalet för LFC-block kommer regler för rampbegränsningar för aktiv uteffekt i enlighet med artikel 137 i Driftförordningen att ingå. Dessa regler ska lämnas in för godkännande av de nordiska tillsynsmyndigheterna senast den 14 september 2018.

Några bestämmelser kring eventuell uteslutning av obalanser från avräkningen i samband med detta är ännu inte beslutat.

Artikel 29

Slutförandet av avräkningen

Villkoret beskriver samma rutiner som eSett Oy utför idag för Svenska kraftnäts räkning.

Elnätsföretagens krav på rapportering, däribland sista rapporteringsdag, regleras i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (EIFS 2016:2).

Kapitel 9

Avtalsbrott

Artikel 30

Konsekvenser vid avtalsbrott

Utöver vad som följer av allmänna kontraktsrättsliga regler föranleder den särskilda karaktären hos avtal om balansansvar vissa särskilda bestämmelser. Bestämmelserna motsvarar vad som gäller för balansansvariga enligt nu gällande avtal om balansansvar mm.

Villkorsförslaget har kompletterats med två stycken som av misstag föll bort i det förslag som skickades ut på samråd.

Bilaga 1 Artikelnummer

Vid utarbetande av förslaget har Svenska kraftnät valt att använda en annan artikelnumrering än den som används i Balansförordningen. Nedanstående tabell visar hur Svenska kraftnäts artikelnumrering relaterar till Balansförordningens artikelnumrering.

Villkor för leverantörer av balanstjänster

Artikelnummer i Balansförordningen	Artikelnummer i Svenska kraftnäts förslag
18.5.a	8
18.5.b	11,12
18.5.c	9
18.5.d	13,14
18.5.e	16
18.5.f	15
18.5.g	10
18.5.h	17
18.5.i	18
18.5.j	19
18.5.k	20

Villkor för balansansvariga parter

Artikelnummer i Balansförordningen	Artikelnummer i Svenska kraftnäts förslag
18.6.a	21
18.6.b	22
18.6.c	23
18.6.d	24
18.6.e	25
18.6.f	27
18.6.g	26
18.6.h	29
18.6.i	30
18.6.j	25
18.6.k	27
18.6.l	28